

Sygn. akt I C 1358/17

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2017r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: SSR Michał Włodarek

Protokolant: sekr. sąd. Anna Dulas

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 września 2017r.

sprawy

z powództwa **C. Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z/s w W. (...)**

przeciwko pozwanemu **W. K. (PESEL (...))**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego W. K. na rzecz powoda C. Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z/s w W. kwotę 967,14zł (dziewięćset sześćdziesiąt siedem złotych 14/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wysokości nie przekraczającej w stosunku rocznym odsetek maksymalnych za opóźnienie, liczonymi od dnia 31 stycznia 2017r. do dnia zapłaty,
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. zasądza od pozwanego W. K. na rzecz powoda C. Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z/s w W. kwotę 243,56zł (dwieście czterdzieści trzy złote 56/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.
4. nadaje wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt I C 1358/17

UZASADNIENIE

W dniu 31 stycznia 2017r. powód C. Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z/s w W. skierował do elektronicznego postępowania upominawczego żądanie zasądzenia od pozwanego W. K. kwoty 1.259,94zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód przytoczył okoliczności wskazujące na jego legitymację czynną powołując się w tym zakresie na przelew uprawnień oraz oznaczył źródło zobowiązania, jego wysokość oraz wymagalność podając, iż dochodzone roszczenie stanowi należność wynikającą z nienależycie wykonanej umowy pożyczki łączącej pozwanego z poprzednikiem prawnym powoda.

W postępowaniu tym w sprawie o sygn. akt Nc – e (...) stwierdzono brak podstaw do wydania nakazu zapłaty.

W piśmie procesowym z dnia 9 sierpnia 2017r. powód podniósł, iż na dochodzone roszczenie składają się kwota 900zł z tytułu niespłaconego kapitału, kwota 256,50zł z tytułu obsługi pożyczki i kosztów windykacyjnych oraz kwota

103,44zł z tytułu odsetek maksymalnych za opóźnienie naliczanych od kwoty 1.156,50zł od dnia 7 stycznia 2016r. do dnia poprzedzającego datę wniesienia pozwu.

Pozwany nie zajął stanowiska w sprawie i nie ustosunkował się w żaden sposób do żądań pozwu.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

Poprzednik prawny powoda C. Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z/s w (...) Sp. z o.o. S.K.A. z/s w W. jest przedsiębiorcą, który w zakresie swojej działalności udziela pożyczek.

W dniu 8 grudnia 2015r. pozwany W. K. zawarł z (...) Sp. z o.o. S.K.A. z/s w W. umowę pożyczki nr (...). Poprzednik prawny powoda przekazał pozwanemu do korzystania kwotę pieniężną w wysokości 900,00zł, którą pozwany zobowiązał się zwrócić w terminie 30 dni, tj. do dnia 7 stycznia 2016r. Strony kontraktu zastrzegły również koszty prowizji na kwotę 202,50zł i oznaczyły (...) na poziomie 1081,20%.

Pozwany nie wykonał postanowień umowy i posiadał wobec poprzednika prawnego powoda zadłużenie obejmujące kwotę kapitału w wysokości 900zł i odsetki za zwłokę w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od dnia 7 stycznia 2016r. do dnia poprzedzającego datę wniesienia pozwu, tj. do dnia 30 stycznia 2017r. w kwocie 67,14zł.

W dniu 30 listopada 2016r. powód C. Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z/s w W. zawarł easyDEBT Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z/s w W. z umową sprzedaży wierzytelności, którą ten ostatni podmiot nabył od (...) Sp. z o.o. S.K.A. z/s w W. na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 28 listopada 2016. W wyniku przelewu powód nabył wierzytelność (...) Sp. z o.o. S.K.A. z/s w W. w stosunku do pozwanego W. K. wynikającą z umowy pożyczki nr (...). Powód nabył w drodze cesji wierzytelność w łącznej kwocie 1.241,98zł, na którą składały się: kapitał w wysokości 900,00zł, prowizja za udzielenie pożyczki w wysokości 202,50zł, koszty windykacji 420zł, w tym otwarte koszty windykacji w wysokości 54zł, odsetki karne za opóźnienie w wysokości 94,58zł, w tym otwarte odsetki karne w wysokości 85,48zł.

(wyciąg z ksiąg rachunkowych k. 16, częściowy wykaz wierzytelności k. 17-18, umowa sprzedaży wierzytelności k. 22-25, 27-31, zawiadomienie k. 26, 32v, 53, ramowa umowa pożyczki k. 46-51, harmonogram k. 52)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Stosownie do treści art. 353 § 1 kc, podstawowym obowiązkiem dłużnika jest spełnienie świadczenia. Prowadzi ono do zaspokojenia interesu wierzyciela, wskutek czego zobowiązanie wygasa.

Artykuł 354 kc określa obowiązki dłużnika w ten sposób, że oprócz treści zobowiązania rozumianej jako nakazy wyrażone w czynności prawnej stanowiącej źródło zobowiązania oraz odnoszących się do tego zobowiązania normach prawnych jego zachowanie powinno odpowiadać trzem dalszym wzorcom postępowania - celowi społeczno-gospodarczemu, zasadom współżycia społecznego, a także ewentualnie ustalonym zwyczajom, natomiast art. 355 kc określa sposób, w jaki dłużnik powinien wykonywać zobowiązanie i w tym znaczeniu stanowi swoistą kontynuację uregulowań zawartych w art. 354 kc i jednocześnie przepis ten definiuje pojęcie należytej staranności oraz ustanawia obowiązek dokładania owej staranności.

Niedostosowanie się przez dłużnika do opisanych wyżej wymagań sprawia, że dojdzie do nienależytego wykonania zobowiązania lub niewykonania całkowitego (art. 471 kc). Każda bowiem rozbieżność pomiędzy prawidłowym spełnieniem świadczenia a rzeczywistym zachowaniem się dłużnika rodzi odpowiedzialność kontraktową. Nienależyte wykonanie zobowiązania ma bowiem miejsce wtedy, gdy zachowanie dłużnika zmierzało do spełnienia świadczenia, jednak osiągnięty przez niego wynik nie spełnia wymogów świadczenia, do którego dłużnik był zobowiązany. Wskazać jednak należy, że dłużnik zawsze, bez względu na rodzaj winy, odpowiada wobec wierzyciela za uchybienia obowiązkowi dołożenia należytej staranności (art. 355 kc).

Poprzednika prawnego powoda oraz pozwanego wiązała ważna i skuteczna umowa pożyczki w rozumieniu art. 720 i n. kc.

Strony w ramach istniejącego kontraktu uzgodniły elementy przedmiotowo i podmiotowe istotne oraz w sposób jednoznaczny i indywidualny określiły prawa i obowiązki podmiotów zobowiązań.

Powód w sposób właściwy przekazał pozwanemu umówione świadczenie, natomiast pozwany w sposób nienależyty wykonał zobowiązanie zachowując się wbrew treści umowy poprzez zaniechanie uiszczenia spłaty należności wynikających z istniejącego stosunku obligacyjnego. Zaniechanie po stronie pozwanego było zawinione albowiem nie ujawniły się żadne okoliczności ekskulpacyjne i egzoneracyjne.

Powyższe spowodowało odpowiedzialność kontraktową po stronie pozwanego i obowiązek naprawienia powstałej z tego tytułu szkody. Uchybienia obowiązkowi pozwanego, który nie spełnił świadczenia spowodowało zasadność zachowania wierzyciela polegającego poszukiwaniu ochrony prawnej w postępowaniu przed sądem i na przymusowej realizacji świadczenia (por. art. 471 kc i art. 361 § 1 i 2 kc).

Szkoda powoda obejmuje zarówno nieuiszczone przez pozwanego umówione należności kapitału pożyczki, ale również należności uboczne w postaci odsetek związanych z powstaniem zwłoki po stronie pozwanego.

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, iż powództwo podlegało tylko częściowemu uwzględnieniu, tj. w zakresie pozostałej do zapłaty kwoty pożyczki oraz odsetek za opóźnienie.

Jako niezasadne i bezpodstawne, a także naruszające przepisy prawa, w tym prowadzące do obejścia przepisów ustaw należało uznać żądania zapłaty od pozwanego kosztów prowizji w wysokości 202,50zł i otwartych kosztów windykacyjnych w wysokości 256,50zł.

Powód nie wykazał, że poniósł koszty windykacyjne w deklarowanej przez niego wysokości, tym bardziej, iż z dokumentów dołączonych do pozwu taka okoliczność nie wynika.

Działalność windykacyjna to zwykła część działalności każdego przedsiębiorcy oferującego instrumenty finansowe w postaci pożyczek, zaś koszty tej działalności to właśnie koszty prowadzenia działalności gospodarczej, które to koszty są przerzucane przez tego przedsiębiorcę na konsumenta. Koszty działalności windykacyjnej pokrywane powinny być z odsetek za uchybienia w płatności poszczególnych rat kredytu, na tym polega ryzyko gospodarcze, że nie wiadomo z góry, ilu konsumentów nie będzie spłacało swych pożyczek. Działalność windykacyjna jako część działalności przedsiębiorcy powinna być opłacalna dla tegoż podmiotu, ale też nie naruszać rażąco interesów klienta; poszczególne czynności z zakresu windykacji powinny być wycenione realnie, w oparciu o rzeczywiście ponoszone koszty.

Nie znajduje również żadnego uzasadnienia normatywnego czy też ekonomicznego domaganie się od pozwanego kwoty prowizji, tym bardziej ukształtowanej w wysokości 202,50zł przy kwocie pożyczki 900zł. Dołączone do pozwu dokumenty nie pozwalają na stwierdzenie podstawy i oceny wysokości takiego składnika dochodzonej wierzytelności (por. art. 385 i n. kc oraz art. 5 kc i art. 58 § 1 - 3 kc przy uwzględnieniu przepisów ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. 2016.1528 – j.t. ze zm.)). W szczególności należy mieć na względzie, iż powód dołączył do pozwu jedynie dokument ramowej umowy pożyczki bez przedstawienia jakiegokolwiek dokumentu, z którego wynikałyby indywidualne i konkretne obowiązki kontraktowe obciążające pozwanego z tytułu umowy pożyczki z dnia 8 grudnia 2015r. nr (...), przy czym dokumentu takiego nie stanowi harmonogram.

We wskazanych częściach żądania powoda należy potraktować jako postanowienia nieważne i nieznajdujące uzasadnienia normatywnego, stanowiące klauzule abuzywne, sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa.

Nadużycie prawa podmiotowego traktuje się jako zachowanie rażące i nieakceptowane albowiem klauzula generalna zawarta w art. 5 kc zawiera odesłanie do zasad słuszności, dobrej wiary w sensie obiektywnym, zasad uczciwości

obowiązującej w stosunkach cywilnoprawnych i zasady lojalności wobec partnera. Przepis art. 58 kc wyznacza od strony negatywnej ogólne ramy dopuszczalnej treści oraz celów czynności prawnych, natomiast art. 385 i n. kc określa klauzule abuzywności postanowień umownych, tj. takich które kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, a wskutek takiego układu praw i obowiązków dochodzi do rażącego naruszenia interesów konsumenta i godzenia w równowagę kontraktową.

Rażące naruszenie interesów konsumenta należy rozumieć jako nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym. Natomiast działanie wbrew dobrym obyczajom w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego oznacza tworzenie przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową stron stosunku umownego.

Jednakże pomimo, że takie postanowienia umowne zostały ustalone między stronami i zapisane w treści łączącego te podmioty kontraktu, to nie powoduje to nieważności całej umowy, a jedynie jej części w opisanym zakresie (por. art. 58 § 3 kc, art. 5 kc i art. 385 i n. kc, art. 361 – 363 kc).

Niezależnie od powyższego zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc., art. 3 kpc, art. 6 kc), czemu powód nie sprostał w określonym powyżej obszarze.

Istota ciężaru dowodowego sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskałaby aktywnym działaniem (por. wyrok s. apel w B. z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. LEX nr 1511625).

O roszczeniu ubocznym orzeczono w oparciu o treść art. 481 § 1 i 2 - 2⁴ kc.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 108 § 1 kpc w z art. 98 § 1 - 3 kpc i art. 100 kpc oraz w zw. z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015.1804 ze zm.) oraz w oparciu o treść art. 19 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 28 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2016.623 – j.t. ze zm.) i art. 1 ust. 1 pkt 2 i art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz. U. 2016.1827 – j.t. ze zm.).

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.